

שהוא להשミニינו מכאן שאין פושטין צדיקים בגול. ולא מובן איזה חדש הוא שצדיקים לא יעברו על חטא גול החמור מאד, הא אף על עבירה קלה אין עוברים צדיקים,adam עובר על איסור הוא עבריין ואינו צדיק, וכ"ש על גול החמור טובא. ונראה שהוא להודיעינו הצדיקים יראים ונזהרים טובא לחוש שמא יעברו על גול, אף שהוא חמור מאד ואינו עולה על הדעת כלל שיהיה שייך לו לעבור, שמרוב הבתוחן שלא יעבור אפשר ישיח דעתו מלזהה, שהרי הוא דבר שאף אנשים פשוטים וע"ה אין עבריין, ולכן אפשר מוה לבוא לידי גול מהסרו שמירה בזה, אבל הצדיקים אין סומכין על צדקתם אלא אין מסיחין דעתם מלהשוב שמא יכשלו ח"ו בעון גול ולכן נזהרים טובא אף בגול, וזה שבח גדול וגם למדוד לדורות איך להתנהג למצות ה'.

ותען רחל ולאה ותאמינה לו ונני הלווא נבריות נחשבנו לו וגוי [לא יד]. תמהה מאד שהרי יעקב אמר לרחל ולאה אשר ה' אמר לו לשוב ואילו הם אמרו לו שטוב הדבר משום שאין צורך להשאר שם כי נבריות נחשבו לו ולא יירשו כלום, הלא היה להן להשיב שכיוון שהי' אמר לשוב אריך לשוב, אף אם היה להם שם עשר והצלחה גדולה לישב אצל אביהם, בשלמא מה שיעקב קרא להן וסיפר להן כל הארכיות הוא כדי שלא יהיה להן דבר קשה להפרד ממקוםם שהרגלו שם, אבל מה שהן השיבו שיעשה מה שציה ה' מטעם שוכרנו הוא תמהות. וצ"ל שהוא שלא להתגדיר בהמצאות, וללמוד שבכל מצוה ליכא נסיגנות גדולות, שכן יהיה קל לקיים, כמו שהאמת שאין הפסד כלל לאדם מצות התורה, כי מזונתו של אדם קצובות מר"ה, ובודאי יימין לו ה' בהיתר ואט מרוחח באיסור בחילול שבת ובבטול תפילה לא תהיה לו יותר, ונמצא שאין בזה שום נסיגון. וכשיהנך את זרעו באופן זה ישמרו דרך ה'

בקרא אחד, משום שתלי זה בזה, דרך מי שמתעסק בחסיד רואי שיעשה ויקבע ביתו לבית אלקים שילמדו ממנו דרכי ה', אבל מי שאינו עוסק בתחסיד אף במקום שאינו חוטא בזה משום שהוא עוסק במצוה וכדומה, מ"מ אין ראוי שישתייה בבית אלקים שעכ"פ הרי אין ראוי ממשנו מעשים חשובים ללמידה ממנו.

אוצר החכמה

וירא והנה באר בשדה וגוי [כט ב]. בבעל הטורים איתא שנזכר מספר הקראים בתורה בשבת וביו"ט ובחול בפרשת הבהיר שהיה בחורן שהאריכה תורה (והשmitt הא דברמו גם ששה קראים דיו"כ המרומים בשש פעמים שנזכר „הבהיר“ רק חסר הארבעה דר"ח וחה"מ), וצריך להבין העניין בזה. ונראה שיש מקום להשוב ולטעות כיון שרצון הש"ית הוא שיעסקו בישובו של עולם ונמצא שעושין בזה רצון ה', דהא לצד מ"ד גרים יצאו י"ח פריה ורבייה אם נולדו להם בניים 123456 בגיוון משום שעבד שבת (בכורות מו א), וא"כ יחשוב אדם שיתעסק בישובו של עולם ולא יعمل כ"כ בתורה וסגי בכך, ולכן רמו שرك כשייש תורה בעולם יש גם להה עניין חשיבות שרותה בזה הש"ית, רعيין בב"ק [פב א] שהתקנה דקה"ת הייתה משום שלא היו ג' ימים ללא תורה דנלאו ללא תורה, וממילא משום שאין שום תכילת ללא תורה, ולכן הוא כעשה עבודה ללא צורך שנלאין בזה, ולכן יעקב כשרה רועי לבן עסוקים בדבר שיש רצון ה' לעבד משום שהוא ישבו של עולם הרהר בעצמו שלא יתפתח לומר שא"צ לעמל תורה כיון שגם שוגם בזה עושים רצון ה', אלא שבלא תורה איןו כלום והוא רק עבודה ללא תועלת ולא תכילת, ולכן נרמו עניין קה"ת בפרשה זו משום שצריך להתחזק ביותר שלא להתפתות לכך היוצר.

וילך רואנן בימי קציר חמיט וימצא דודאים [ל יד]. וביאר בಗמ' סנהדרין צ"ט ע"ב

לא נראה לו אף לצורך הצלחה אלא נתן דעתם
בלבו להטיב.

ופחד יצחק [לא מב]. פרש"י לא רצה לומר
אלקי יצחק שאין הקב"ה מיחיד שמו
על הצדיקים בחייהם וככ. נראה בכוונה יחד
שמו על הצדיקים הוא, שאברהם הוא תМОונת
צלים אלקיים במעשיו שדק במדות הקב"ה,
הוא דומה להתמונות של אנשים שהם על
חתיות ניר, וכשהאדם מראה לאחרים הניר
שמצויר שם תМОונת אביו וככדו לא יctrיך
לומר והוא הניר שתМОונת אביו שם, אלא אומר
זהו אביו משומש שהכל יודעים שהוא רק ניר,
ולכן ודאי לא יטעה שום אדם לומר שיש עניין
לקות באדם לא בגופו הפשט שלבשר ודם
ואף לא בנשcontro, כי רק הוא ייחיד ומיחיד,
אבל אברהם הוא התמונת הנכונה של דרכי
הש"ית שכן צריך להתנוג האדם השלם, ובאשר
שהש"ית הא הוא כן לעולם, ובאדם שני
קזובים ואין ידו עלמא איך יהיה אח"כ, א"א
לומר שהוא תМОונת מעשי הש"ית כל זמן שהוא
בחיים, ורק אחר מיתתו שבכל חיו היה צדיק
שייך להחישבו תМОונת מעשי הש"ית, לאחר
כלימי חייו היה כן, ולכן אף אמר הש"ית
ואלקי יצחק, הוא מצד הדעתה שהיה כן
לעולם, ובודאי לא היה שום ספק לייעקב בדבריו
הש"ית, אבל לא היה יכול לומר לבן"א —
כהה אמר לבן — שיצחק הוא תМОונת מעשי
הש"ית, לאחר דעתה עדין חי וליכא תМОונת
מיימים האחרוניים של יצחק, לכן אמר ופחד,
אבל כשהתפלל להש"ית אמר שפיר ואלקי
יצחק [להלן לב י].

וזהנה יעקב אף שלא היו לו נסיונות ונקרה
בחירות האבות [ב"ר עו א], משומם דין
רצונו בנסיונות, כדתנו להתפלל אל תביאנו
ליידי נסיוון [ברכות ס ב], אלא שהאדם צריך
להיות שלם בדרכי הש"ית וליכת בתמיינות
אבל עשו שידע הקב"ה שלא ישמע כישוצה לו,

בקלות, אבל אלו המתפארים שכבר הוא
באמריקה חמשים שנה יותר ולא חלו שבת,
א"א להם לחנק את זרעם, כי אף שהוא עמד
בנסיוון מ"מ ורצו אפשר שלא יוכל לעמוד
לידי נסיוון, כי הרי חקנו להתפלל שאל תביאנו
בינוי שאמր להם שקשה לשמר את התורה אך
הוא בכלל ואת שמר, ויבוא מוה שם לא יוכל
לשמר, אבל מי שידע שאין זה נסיוון מצד
אמונתו הגדולה שה' יומין לו פרנסה בהיתר
הרי קל מאד לשמר התורה, ושמרו גם בינוי
כו. וזה הטעם שאמרו רחל ולאה שאין בזה
שם נסיוון כי אדרבה טוב מאד לצאת מכאן
והיא מצוחה קלה, וכן הוא בכלל המצוות.

אוצר החכמה 1234567

יש לאל ידי לעשות עמכם רע וגוי [לא כת].
הא דלבן אף אמר לו ה' שלא ידבר עם
יעקב, מ"מ אמר שיש בידו לעשות רע. נראה
פשט דכיוון שביד ה' היה שלא להניח שיכל
לבן לעשות רע, אלא שדבר עם לבן לאסור
עליו, ואנו הרי יש ממילא בחירה שיכל לבן
לעשות רע נגד רצון ה', ככל איסורין שביד
האדם לבחור רק שייענס ע"ז, לכן אמר לבן
שםהו גופא שאמר לי שלא עשה רע, והוא
ראיה שיכל לעשות, ולבן שהאמין גם בע"ז שלו
היה יכול להסביר שע"ז שלו חזק יותר, אך
מ"מ בזה הפעם אמר שייעשה רצון ה' ולא יעשה
רע. ומהו אפשר היה יעקב יראה מעשו אף
שהבטיח לו ה' שישמרתו, שהרי רואה שאין
הקב"ה רוצה לעשות לו נסים כאלו שלא יוכל
לעשות לו רע, אף שאין רצתה הקב"ה שייעשו
לו רע שהרי נגלה לעובדי ע"ז לבן בשביון,
וא"כ אפשר עשו לא ריצה לקיים רצון ה' וחשב
שהוא מפני שגורם החטא ושישוב בתשובה
ויקבל חפילהו. והבדל יש בין הא דלבן להא
דעשה, שהקב"ה ידע שלבן אינו רע כ"כ,
וכאשר יצנוו ה' ציווי זה ישמע לו, לכן ציוו
אבל עשו שידע הקב"ה שלא ישמע כישוצה לו.